

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Symbolpolitiek: 'Onder de loep'

Kuiken, F.

Publication date

2013

Document Version

Final published version

Published in

Les

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kuiken, F. (2013). Symbolpolitiek: 'Onder de loep'. *Les*, 31(182), 17.
http://les.boomtijdschriften.nl/artikelen/LE-31-182-8_Een%20nieuwe%20leerling%20meldt%20zich%20aan%20en%20da.html

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Onder de loep

Symboolpolitiek

Verschillende gemeenten hebben zich de afgelopen maanden actief betoond in het nemen van maatregelen betreffende etnische minderheden en meertaligheid: Amsterdam schafte de term allochtoon af, een voorbeeld dat ras gevolgd werd door het Belgische Gent. Vervolgens stelde D66 voor om, eveneens in Amsterdam, Mandarijn op school aan te bieden. En in Antwerpen moeten buitenlanders die zich daar vestigen 250 euro aan inschrijvingskosten betalen in plaats van de gebruikelijke 17 euro. In alle drie gevallen gaat het om opmerkelijke acties waarvan het volstrekt onduidelijk is wat we ermee opschieten.

Eerst de afschaffing van de term allochtoon. Vooropgesteld zij dat het hier niet om een nieuw idee gaat. In mei 2012 deed de RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING (RMO) al een soortgelijk voorstel aan de toenmalige demissionair minister voor Immigratie en Asiel, Gerd Leers. Niet iemands afkomst telt, maar de toekomst van mensen moet leidend zijn voor het integratiebeleid, zo was het standpunt van de RMO. Dat is een sympathieke redenering. Maar Leers voelde niets voor dit idee vanuit de gedachte dat het nodig is om te weten hoe het migranten in onze samenleving vergaat. Ook Ewoud Sanders wees er in zijn column WOORDHOEK in NRC HANDELSBLAD op dat er sinds 2002 elk jaar wel een instelling, politicus of bewindspersoon is geweest die gevraagd heeft om het woord te schrappen. Een passend alternatief werd er echter nooit gevonden.

Nieuwe Nederlanders

Voor de term 'nieuwe Nederlanders' kreeg oud-minister van Integratie Eberhard van der Laan in 2009 evenmin de handen op elkaar. Als burgemeester van Amsterdam heeft Van der Laan nu alsnog (ten dele) zijn zin gekregen, ook nu daar besloten is om de door hem voorgestelde term te gebruiken, en om in het vervolg te spreken van Marokkaanse Amsterdammers, Surinaamse Amsterdammers, Turkse Amsterdammers, enzovoort. Of we daarmee een stap verder zijn, is zeer de vraag. Zo ben ik erg benieuwd hoe het BUREAU ONDERZOEK EN STATISTIEK van de gemeente in de toekomst zal rapporteren over het verloop van de Amsterdamse bevolking naar herkomstgroepering. Maar de belangrijkste vraag is natuurlijk of deze groepen nu andere toekomstperspectieven in het vooruitzicht worden gesteld. Ik hoop het van harte, maar heb er zeer mijn twijfels over. Een andere benaming zal daar in ieder geval weinig toe bijdragen.

First things first

Dan het voorstel van D66 dat Amsterdamse basisscholen vaker Engels en andere vreemde talen moeten aanbieden. 'Amsterdam als meest internationale stad ver achter qua vreemde talen', zo kopte HET PAROOL onlangs. Als inwoner van Amsterdam met zo'n 175 verschillende nationaliteiten heb ik het idee dat dat nogal meevalt. Ook als ik toeristen beluister die er in de regel versteld van staan dat vrijwel elke Amsterdammer in staat is om hun in het Engels de weg te wijzen. Maar volgens D66 is dat allemaal niet genoeg: leerlingen moeten vroeg vreemdetalenonderwijs (vvto) krijgen in het Engels, Duits, Frans of Spaans en er moet een proef worden gestart met Mandarijn als vreemde taal. Nu draag ik meertaligheid een warm hart toe, maar uit een overzichtsstudie naar vroeg Engels op de basisschool van Corda, Phielix en Krijnen is onlangs gebleken dat vvto van twee of drie uur per week weinig zoden aan de dijk zet. Leerlingen die later starten (zoals dat nu het geval is bij reguliere lessen Engels in groep 7 en 8) presteren in vrijwel alle aspecten van taalvaardigheid beter dan kinderen die vroeg starten. Daar komt bij dat het merendeel van de Amsterdamse leerlingen Nederlands als tweede taal heeft, waar de meesten al een hele kluit aan hebben. First things first, zou ik dus zeggen.

Maar het kan natuurlijk altijd nog gekker. Zoals de maatregel van Antwerpen om buitenlanders vanaf 1 mei 250 euro aan inschrijvingskosten te laten betalen in plaats van de gebruikelijke 17 euro. Volgens burgemeester Bart de Wever van de Vlaams-nationalistische N-VA helemaal niet bedoeld om vreemdelingen af te schrikken, maar om de hogere kosten voor het aanmaken van een nieuw dossier te dekken. Dat daar dan bijna het vijftienvoudige voor moet worden betaald klinkt wel erg ongeloofwaardig. Maar ook daar hebben we in het Nederlands een woord voor dat op al deze drie voorbeelden van toepassing is: symboolpolitiek.

Folkert Kuiken